

Alexandru Theodorescu

**20 DE STUDII
ÎN POZIȚIA I**

Pentru Vioară

GRAFOART

PREFAȚĂ

În dorința de a aduce o contribuție la îmbogățirea materialului necesar studiului incipient la vioară, am întocmit prezentul Caiet, care cuprinde 20 Studii pentru vioară, scrise anume pentru poziția I. La conceperea și elaborarea lor m-am orientat după cea mai logică metodă pedagogică, aplicabilă în materie de muzică: atractivitatea melodică a fiecărui studiu, care să suscite interesul elevului de a le reproduce pe instrument, bineînțeles la nivelul posibilităților lui. De asemenea, am urmărit ca fiecare studiu să aibă o bază tonală, decurgând din înălțuirea și dezvoltarea firească a liniei melodice, precum și o ritmică precisă, care să se desfășoare pe măsuri cu metrica elementară, corespunzătoare fazei de studiu în poziția I.

Ordinea studiilor este cea a tonalităților; începând cu do major, succesiunea lor făcându-se ca și la game: din cvintă în cvintă, la tonalitățile cu diezi, din cvartă în cvartă, la tonalitățile cu bemoli.

Fiecare studiu dintr-o tonalitate majoră va fi urmat de unul în tonalitatea minoră relativă respectivă, având aceeași armură la cheie. Astfel, după Studiul nr. 1 scris în do major și nr. 2 scris în tonalitatea relativă la minor, vor continua câte două studii, unul major și altul minor, alternând o dată cu diezi și o dată cu bemoli. S-a mers în acest fel numai până la tonalitățile si major și sol diez minor, cu 5 diezi la cheie, și la bemol major și fa minor, cu 4 bemoli, socotindu-se că tonalitățile următoare (cu 6 și 7 diezi, ca și cele cu 5-6 și 7 bemoli) pun probleme de intonație, digitație și de mișcare a mâinii stângi pe vioară, care trebuie pregătite prin studii pur tehnice, scrise în acest scop. Chiar pentru executarea unor pasaje mai dificile, a fost nevoie să indicăm – la nr. 16, 17 și 20 – digitații ale poziției 1/2 (jumătate de poziție, sau poziția prăgușului), care ușurează realizarea tehnică.

După cum am mai spus, întrucât la baza elaborării acestor studii stă criteriul atractivității melodice, chiar studiile cu caracter tehnic au o linie melodică curgătoare, naturală. Acestea având ca scop dezvoltarea concomitentă a tehnicii ambelor mâini, prin sincronizarea trăsăturilor de arcuș, cu mișcarea degetelor pe coarde; elevul va trebui să se obișnuiască cu un exercițiu cât mai amănunțit, aplicând la studiile indicate diferitele modele de arcuș și variante recomandate.

Studiile cu un pronunțat conținut muzical se vor exercita nu numai pentru o corectă redare a liniei melodice, ci și pentru realizarea unei interpretări cât mai artistice, prin participarea afectivă și emoțională totală a elevului. În felul acesta se vor dezvolta simultan, armonios, tehnica propriu-zisă, precum și sensibilitatea muzicală a viitorului artist-instrumentist.

Pentru ca elevul să facă cunoștință și să se obișnuiască, în cât de mică măsură, cu muzica de ansamblu, studiile nr. 5, 8, 10 și 15 sunt scrise pentru două viori. La numerele 5 și 10, vioara I deținând partea melodică, rolul viorii II va fi de acompaniament, iar la numerele 8 și 15 rolurile celor două viori vor fi la fel de importante, distribuirea conținutului muzical fiind egală la ambele instrumente.

Se atrage atenția că în muzica de ansamblu, care începe de la două voci sau două instrumente, executantul va trebui să se concentreze nu numai la ceea ce are el de cântat, ci și la ce cântă partenerul sau partenerii săi, urmărind în același timp linia melodică, armonia și ritmica unei piese, precum și obținerea unui sunet de calitate, pentru ca execuția să fie cât se poate de omogenă din punct de vedere sonor și al realizării artistice.

O caracteristică a majorității studiilor din acest Caiet o constituie faptul că ele pot fi ușor memorate, atât datorită liniei lor melodice, cât și duratei fiecăruia, care este concentrată. De altfel, cântatul din memorie – fără note – trebuie să fie un obiectiv continuu de realizat al fiecărui instrumentist, acesta dându-i posibilitatea să-și concentreze atenția asupra interpretării a tot ce execută, fie că este vorba de piese și concerte sau numai de simple exerciții, game sau studii. De aceea este necesar ca elevul să deprindă de la începutul studiului învățarea pe dinafară, astfel putând să-și controleze mai sigur și riguros intonația, ritmul, a ținuta viorii și conducerea arcușului.

Dar pentru ca elevul să ajungă a executa integral fără note un studiu sau piesă, el își va dezvolta memoria mai întâi pe game și arpegii, apoi pe mici fragmente de exerciții tehnice. După aceea va trece la studierea amănunțită, pe note, a studiului sau piesei propuse pentru memorare, pe porțiuni de câte 4-8 măsuri, făcând apoi legătura între ele până la completa lor realizare tehnică și muzicală. Acest procedeu de studiu va avea ca rezultat însușirea sigură într-un timp relativ scurt a repertoriului ce trebuie memorat.

Fiind destinate studiului poziției I, aceste exerciții nu au putut avea o dezvoltare mai mare din cauza întinderii limitate a posibilităților tehnice și de exprimare muzicală în această poziție.

Prof. Alexandru Theodorescu

20 DE STUDII ÎN POZIȚIA I

1.

Al. Theodorescu

Moderato

f

10. Siciliana

Andantino

I
Vni
II

mp

p

p

f

cresc.

*)

*) Toată partea viozii a II-a se poate cânta cu arcuşul spiccato sau pizzicato.

15. Duet

Allegro energico

I

Vni

II

Allegro vivo

1 2 3 4 0
1/2 poz.

f

2 3 2 1 1

I poz.

2 3 4 1 2

I poz.

4

0

4

4

1 2 3 4 0 2 3 2 1 1

V